

Abbaye Saint-Joseph de Clairval

F – 21150 Flavigny-sur-Ozerain

Molt Estimat amic de l'Abadia de Sant Josep,

L'ANY 1985 s'organitzaren diverses cerimònies a Hiroshima i Nagasaki (Japó) en memòria de les víctimes de les bombes atòmiques llançades sobre les dues ciutats quaranta anys abans. Un testimoni present en aquelles celebracions deia: “A Hiroshima hi ha molta tristesa i un gran aldarull; tot és molt polític... El símbol podria ser “un puny tancat i amb molta ràbia”. A Nagasaki també hi ha tristesa, però amb més calma i reflexió; no hi ha tanta política, hi ha més pregàries. No senten rancúnia als Estats Units, més aviat ploren pel mal de la guerra i, especialment, de la guerra nuclear. Aquí el símbol seria: “unes mans juntes per a resar”. La influència del doctor Takashi Nagai explica millor que altra cosa, el clima d'espiritualitat que regnava aquell dia a Nagasaki. Un sacerdot deia d'ell: “Només si aconseguim tenir una mica d'aquella fe del doctor Nagai en la providència del Pare Etern i en el valor universal de la mort de JESUCRIST, podrem afrontar amb pau qualsevol malaurat esdeveniment” ¿Qui era el doctor Nagai?

Takashi Nagai havia nascut l'any 1908, a Isumo, prop d'Hiroshima, d'una família amb cinc fills i de religió sintoista. En 1928 ingressa a la facultat de medicina de Nagasaki. “Des de l'època dels meus estudis de secundària, escric més tard, era jo “presoner” del materialisme. Tot just havia ingressat a la facultat de medicina em van obligar a fer dissecció de cadàvers... M'admirava la meravellosa estructura del conjunt del cos humà i també la minuciosa organització de les seves parts més petites. Però allò que estava tocant no era més que pura matèria. I l'ànima? Per a mi l'ànima no era més que un fantasma inventat per uns impostors per a enganyar la gent senzilla”.

L'última mirada d'una mare

Un dia de 1930 rep un telegrama del seu pare: “Vine a casa!”. Pressentint alguna desgràcia, se'n va precipitadament. En arribar, s'assabenta que la mare ha sofert un atac i ha perdut la paraula. S'asseu al seu costat i llegeix, en la mirada de la mare, un últim “adéu”. L'experiència de la mort canviarà la seva vida: “Amb aquella última i penetrant mirada, la meua mare va enfonsar el marc ideològic que jo m'havia fabricat. Aquella dona, que m'havia donat la vida i m'havia educat, aquella dona que no havia tingut ni un moment de descans en el seu amor per mi, em va parlar amb tota claredat als últims moments de la seva vida. Aquella mirada em deia que l'esperit de l'home continua vivint després de la mort. Tot m'arribava com una intuïció, una intuïció amb regust de veritat”.

Takashi comença llavors la lectura dels “Pensaments” de Pascal, científic francès del segle XVII, poeta i erudit. “L'ànima, l'eternitat... Déu. “Així que, Pascal, el famós físic i gran antecessor nostre, havia admès amb serietat aquestes coses!”, es va dir.

Aquest gran savi creia veritablement en això! Quina és la fe catòlica perquè un savi com Pascal pugui acceptar-la, sense veure-hi contradicció amb la seva ciència?”. Pascal explica que Déu es pot trobar mitjançant la fe i l'oració. Fins i tot, si encara no podeu creure, diu, no deixeu l'oració ni l'assistència a la Missa. Si estic sempre disposat a comprovar una hipòtesi de laboratori, pensa Nagai, per què no he de provar aquesta oració en la qual tant insisteix Pascal? I decideix buscar una família catòlica que l'accepti com a hoste durant els seus estudis. Allò li permetrà conèixer el catolicisme i l'oració cristiana.

És acollit per la família Moriyama. El senyor Moriyama, tractant en bestiar, descendeix d'un d'aquests antics llinatges cristians que, al llarg de 250 anys de persecucions, van saber conservar la fe que sant Francesc Xavier havia dut fins al Japó. La puresa d'aquella fe cristiana sorprèn el jove Nagai: uns humils grangers li ensenyen amb el seu exemple allò que creia el gran savi Pascal!

El març de 1932, una greu otitis el deixa sord de l'oïda dreta. Queden trastornats els seus projectes de futur; no podrà utilitzar més l'estetoscopi, ha de renunciar per tant a la medicina general i decideix orientar els seus estudis cap a la medicina radiològica. Aquesta tècnica tot just comença al Japó i Nagai ben aviat, s'adona de les enormes possibilitats que aquesta ciència ofereix als metges: poder descobrir l'origen de les malalties.

El senyor i la senyora Moriyama tenen una filla, Midori, és mestra en una altra ciutat. Els tres resen per la conversió de Takashi, pensant que potser Déu l'ha enviat a ells amb aquesta finalitat. El 25 de desembre de 1932, dia de Nadal, Midori és a casa dels seus pares. “Doctor, pregunta el senyor Moriyama a Takashi, per què no ve amb nosaltres a la Missa del gall? – Però... si

no sóc cristià! – No importa, tampoc ho eren els pastors i els Reis Mags que van acudir a la cova de Betlem. I, quan van veure el Nen Jesús, van creure en ell. Si no ve a resar a l'església, mai arribarà a creure". I Nagai se sorprèn a sí mateix quan respon: "Sí, m'agradaria acompanyar-los aquesta nit". Cinc mil cristians omplen la catedral, i canten tots el mateix Credo en llatí. Nagai queda molt impressionat i ensems encoratjat en la seva reflexió sobre la religió catòlica, però sense deixar-se, encara, convèncer del tot.

El petit catecisme de Midori

Una nit, el senyor Moriyama desperta Takashi: Midori es queixa de forts dolors. El jove metge aviat diagnostica una apendicitis aguda. Tot seguit sent com el senyor Moriyama murmura: "És la voluntat de Déu. Qui sap quina gràcia ens ofereix?" Tot i la neu que cau amb abundància, Takashi corre a l'escola veïna per a telefonar a l'hospital: "Escolti? Escolti? Per favor, és urgent... Escolti, aquí Nagai. Qui fa la guàrdia aquesta nit?... Bé, crideu-lo, per favor?". És un amic seu qui es posa al telèfon i Nagai li pregunta si pot realitzar immediatament una apendicectomia. La resposta és afirmativa, i Takashi torna a buscar Midori: "Amb tanta neu, fer venir un taxi seria perdre molt temps. No podem arriscar-nos a esperar tant" i, dirigint-se al senyor Moriyama li diu: "Si vostè m'acompanya al davant amb la llanterna, jo portaré als meus braços Midori". Durant el llarg camí, Takashi s'adona que el cor de Midori bateja cada vegada més de pressa i el front li crema de tanta febre. La seva vida corre perill, i ell accelera el pas. Per fi arriben a l'hospital! La sala d'operacions és ja preparada i, al cap d'uns minuts, Midori és fora de perill. En agraïment, Midori farà tot el possible per a obtenir la conversió de Nagai que l'ha salvat.

Al cap d'un any, Takashi és mobilitzat per l'exèrcit nipó i ha de combatre contra els xinesos a Manchúria. Un dia rep un paquet de Midori: Hi ha un petit catecisme. El llegeix amb interès i el fruit es fa evident. Un any més i torna al seu país, gairebé desesperat, primerament perquè és més conscient dels desordres de la seva vida i també pel record dels terribles esdeveniments de la guerra. Es dirigeix a la catedral de Nagasaki. Allí l'acull un sacerdot japonès i parla amb ell durant molt de temps. Animat per la conversa, Takashi reprèn el seu treball de radiologia, i comença a estudiar la Bíblia, litúrgia i les oracions dels catòlics. Però les exigències morals de l'Evangeli i l'haver de deixar els sentiments religiosos sintoïstes de la seva família, són ara, un fort obstacle per a la seva conversió. Un dia, sumit en els seus dubtes, rellegeix els "Pensaments" de Pascal: Una frase li crida l'atenció: "Hi ha suficient llum pels qui volen veure, i suficient foscor pels qui tenen la disposició contrària". De sobte, tot queda clar per a ell. Ja tot decidit, demana el baptisme i el rep al juny de 1934.

Pren el nom de Pau, en record de sant Pau Miki, màrtir japonès crucificat a Nagasaki el 1597.

Dos mesos més tard és casa amb Midori, però abans vol que ella conegui els greus riscos als que s'exposa per la seva professió. Els radiòlegs d'aquella època no tenien suficients mitjans per a protegir-se dels raigs X. Midori veu el perill que corre la vida de Takashi, però comprèn els seus punts de vista i comparteix el seu ideal de ser "pioner" per salvar vides humanes. Nagai serà més que un metge, serà un apòstol de la caritat envers el proïsme. Escriu això: "La labor d'un metge consisteix en sofrir i alegrar-se amb els seus pacients, en enginyar-se-les per a disminuir el seu sofriment. Cal unir-se al seu dolor. A la fi qui cura el malalt no és el metge sinó la voluntat divina. Un cop es compren això, el diagnòstic mèdic engendra l'oració".

De nou és mobilitzat entre el juny de 1937 i el març de 1940. Nagai és destinat com a metge a la guerra entre la Xina i el Japó. La seva dedicació a tots: ja es tracti de soldats japonesos o xinesos, de dones, nens i ancians amenaçats per les terribles matances. La seva dedicació és veritablement heroica. Quan torna al Japó, les peticions de radiografies es multipliquen. I, ben aviat, Takashi veu a les seves mans unes taques inquietants i, a més, es troba sovint esgotat. En el seu diari anota que, a vegades, quan se sent molt decaïgut, tanca la porta i s'asseu davant la imatge de MARIA que té en el seu despatx i resa el Rosari. Així recupera poc a poc la pau interior.

Tres anys de vida

Un col·lega de Takashi li fa veure la conveniència de fer-se una radiografia. Ho fa així un matí del juny de 1945. "Prepari l'aparell, diu al seu ajudant. – Però, doctor, encara no ha arribat cap pacient. – Jo sóc el pacient, respon Nagai mostrant el pit. – I el metge? – És aquí!, diu assenyalant els seus ulls". Al veure la radiografia, Nagai queda molt afectat. Al costat esquerre s'hi veu una gran taca negra: hipertròfia de la melsa! El diagnòstic és una leucèmia. Takashi murmura: "Senyor, no sóc més que un servidor inútil. Protegeix Midori i els nostres dos fills. Faci's en mi la teva voluntat". El doctor Kageura, cap del departament de medicina interna, confirma l'anàlisi: "Leucèmia crònica. Durada de la vida: tres anys". Havia emprat la seva vida en guarir un gran nombre de malalts. Ningú més que ell els hauria pogut radiografiar.

De retorn a casa, Takashi ho explica tot a Midori. Ella després d'escoltar-lo, s'agenolla davant el crucifix que la seva família havia guardat durant els 250 anys de persecucions i resa llargament, i plora... fins que la seva ànima recupera la pau. També Nagai resa; sent remordiments per haver-se dedicat amb tant d'afany al seu treball, sense pensar prou en la seva esposa. Però Midori sap estar a l'altura de les circumstàncies. L'endemà, un home nou es dirigeix a la seva feina: l'acceptació total de

la tragèdia per part de Midori i la seva negativa en voler parlar de “negligència” l’han omplert de pau i de força.

9 d’agost de 1945; les onze i dos minuts. De sobte, un centelleig engegador. Acaba d’esclatar una bomba atòmica a Urakami, al barri nord de Nagasaki. Amb aquesta guerra amb el Japó, els dirigents dels Estats Units han utilitzat una nova i terrorífica arma: la bomba atòmica. Una primera bomba ha estat llançada sobre Hiroshima. Ara, la segona bomba devasta Nagasaki. Les conseqüències són: 9.000° de temperatura, 72.000 morts i 100.000 ferits. A la facultat de medicina, a 700 metres del centre de l’explosió, Nagai, que es troba classificant plaques radiogràfiques, és llançat al terra, amb el costat crivellat d’infinat de trossos de vidre. La sang li brolla amb abundància de la seva templa dreta... els objectes s’arremolinen com si fossin fulles seques. A no tardar es presenta una onada ininterrompuda de ferits: siluetes ensagnades, robes estripades, cabells cremats... apareixen a l’entrada de l’hospital. És una visió dantesca.

“El seu rosari !”

L’incendi s’apropa a l’hospital. Els pacients són evacuats al cim d’un pujol pròxim. Nagai es desvia fins al límit de les seves forces. A les quatre de la tarda, l’incendi arriba al departament de radiologia. Tretze anys d’investigacions, els instruments, una valuosa documentació, tot queda reduït a cendres. El 10 d’agost treballa sense parar curant els ferits. L’11 el treball es presenta menys urgent, i Takashi aprofita per anar a la recerca de Midori, que s’havia quedat a casa, mentre que els fills i l’àvia es trobaven segurs a la muntanya des del 7 d’agost. Li resulta molt difícil trobar la seva casa en aquella zona, ara tota plena de teules i de cendres. Sobtadament, veu les restes carbonitzats de la seva esposa. Cau de genolls, resa i plora... després recull els ossos en un recipient. I en els ossos, veu una cosa que brilla feblement entre el que seria la mà dreta: és el seu rosari!

Inclina el cap i diu: “Déu meu, et dono gràcies perquè has permès que mori resant. MARIA, Mare dels dolors, gràcies per haver-la acompanyat en l’hora de la mort... JESÚS, tu que vas dur la creu fins a ser crucificat, ara m’acabes de fer sentir una llum de pau sobre el misteri del sofriment i de la mort, la de Midori i la meva... Rareses del destí: tenia molt assumit que seria Midori qui em conduiria a la tomba...! I ara, les seves restes descansen en els meus braços... La seva veu sembla que em diu: has de perdonar, has de perdonar!”. I el perdó de Nagai és total. També, als cristians descoratjats que han perdut llurs famílies, els ajuda –cosa gens fàcil– a considerar la bomba atòmica com quelcom que forma part de la providència de Déu, que sempre en treu bé del mal.

15 d’agost de 1945, a migdia. La ràdio transmet un missatge de l’emperador anunciant la capitulació del Japó. A primers de setembre, Nagai agonitza. Les radiacions de la bomba atòmica han agreujat la seva malaltia.

Rep els darrers sagraments i diu: “Moro content”, i tot seguit entra en un semicoma. Li porten aigua d’una gruta de Lourdes construïda no gaire lluny d’allí pel pare Maximilià Kolbe. “Vaig escoltar, escriu poc després, una veu que em deia que demanés al pare Maximilià Kolbe que resés per mi. Ho vaig fer i, després, dirigint-me a JESUCRIST li vaig dir: “Senyor, en les teves mans divines m’encomano”. L’endemà, Takashi es troba fora de perill i atribueix al pare Kolbe (avui dia canonitzat) el regal del sis anys més que encara viurà, tot i la malaltia.

“Jo vull ser el primer a viure allí !”

Els habitants d’Urakami tenen por de tornar a aquell lloc. Però Nagai diu: “Jo seré el primer en tornar a viure allí!”. S’hi fa un refugi prop de la seva antiga casa, amb algunes xapes recolzades a les restes d’un mur, i col·loca davant, dues pedres formant un fogó improvisat sobre el que hi penja un calder. A prop seu hi troba una ampolla sense coll: hi guardarà la reserva d’aigua. Com a única roba compta amb un dels uniformes de marí que l’exèrcit ha distribuït als sinistrats. Així que pot es posa a desenrunar la casa. Allí hi troba el crucifix que estava a l’altar de la família. “He estat desposseït de tot, diu, només he trobat aquest crucifix”.

El 23 de novembre de 1945, a Nagai li demanen parlar en una Missa per als difunts celebrada al costat dels enderrocs de la catedral de Urakami. L’holocaust de JESUCRIST al calvari, li serveix per a donar un nou sentit a “l’holocaust” de Nagasaki. Diu: “Al matí del 9 d’agost, una bomba atòmica va explotar en el nostre barri. En un instant, 8.000 cristians es van trobar davant Déu... Aquella mitjanit, la nostra catedral es va incendiar i va quedar destruïda. I en aquell mateix moment, al palau imperial, sa Majestat l’Emperador va donar a conèixer la seva decisió... El 15 d’agost, es va promulgar oficialment l’edicte imperial que posava fi a la guerra, i el món sencer va poder veure, per fi, la llum de la pau. El 15 d’agost és també la solemnitat de l’Assumpció de MARIA, i no és una casualitat que la catedral de Urakami estigués consagrada a Ella... És evident que hi ha una profunda relació entre la destrucció d’aquesta ciutat cristiana i el final de la guerra. Nagasaki fou, sens dubte, la víctima escollida, l’holocaust ofert sobre l’altar del sacrifici, l’anyell sense taca i aniquilat pels pecats de totes les nacions durant la Segona Guerra Mundial... Hem d’agrair que Nagasaki hagi estat escollida per a aquest holocaust! Hem d’agrair-ho, perquè per mitjà d’aquest sacrifici ha arribat la pau al món, i també la llibertat religiosa al Japó”.

Durant la primavera de 1947, la malaltia de Takashi l’obliga a romandre al llit en la seva cabanya. Ha de renunciar al seu càrrec de professor, i es queda sense recursos. “El meu cap encara treballa, diu. Els ulls, les oïdes, les mans i els dits els tinc encara en bones condi-

cions”. I es posa a escriure, i redacta tot un seguit de consells per als seus fills Makoto i Kayano, encara molt joves: “Fills meus, estimeu el vostre proïsome com a vosaltres mateixos. Us deixo aquestes paraules com a herència. Amb elles començo aquest escrit; potser l’acabaré amb les mateixes paraules i amb elles el recapitularé”. Però l’exemple de la seva vida, era ja suficient per a imprimir aquest missatge en el cor jove dels seus fills, car tota l’existència del pare no fou més que un heroic servei al proïsome, servei que en aquell moment el portava a la mort. Nagai va voler consagrar-se a aquest servei fins l’últim moment.

Des del llit estant, és on pot escriure millor. Utilitza una tauleta de dibuix com les que empen els escolars. En ella hi anota el següent: “Al despertar-me, a la una de la matinada, havia desaparegut la febre; després de prendre cafè, he pogut escriure fins a les set del matí; he pogut treballar molt!”. Però ben aviat només podrà escriure durant la nit, perquè rep moltes visites al matí i durant tot el dia; malgrat tot, ell no demostra cap impaciència: “Em cansa una mica, escriu, però ja que són tan amables de venir a veure’m, he d’intentar vessar una mica d’alegria i d’optimisme en els seus cors i parlar-los de la nostra esperança catòlica. No puc despatxar-los sense més”.

En aquesta difícil temporada, i durant quatre anys, escriu i publica quinze volums. Què es proposa amb els seus escrits? En primer lloc, presentar un resum fidel de l’explosió atòmica a través de la seva experiència excepcional i de la seva competència personal; en segon lloc, treballar per la pau. Convençut de que una pau duradora només pot fonamentar-se en l’amor que resplendeix en la doctrina catòlica, considera que la seva vocació ha de ser la de propagar aquest missatge cristià.

Una única garantia

Al final del seu llibre titulat “Les campanes de Nagasaki” escriu el següent: “En l’era atòmica, la humanitat ¿serà feliç o serà desgraciada? Com s’utilitzaria aquesta arma de doble fil amagada per Déu en l’u-

Demaneu a la Santíssima Verge i a Sant JOSEP, per nosaltres i per tots els nostres éssers benivolguts, una veritable conversió, un amor al proïsome fins el suprem sacrifici, i una mort en santedat que ens doni l’eterna felicitat del Cel. Els monjos de la Abadia de Sant Josep els desitgem un feliç any nou.

Dom Antoine Marie O.S.B.

Si és la primera vegada que vostè rep aquesta carta espiritual i vol seguir rebent-la, envii’ns les seves dades completes. Li agrairíem també que ens enviés adreces de persones que podrien llegir la nostra carta amb profit.

Ajudes :

- Xecs ordinaris a nom de ‘Abbaye St. Joseph de Clairval’
- Per mitjà del seu propi Banc, ingressos en el nostre compte:
Abbaye St. Joseph de Clairval C.C.C. 2104 - Of.: 3335 - D.C.: 07 - N°: 9113949609 (Caixa Duero).
- Targeta de crèdit (Visa, CB, Mastercard) consulti la nostra pàgina web: <http://www.clairval.com/>

nivers i descoberta ara per l’home? Una utilització correcta permetria un ràpid progrés de la civilització; un ús inadequat podria destruir el món. La decisió és en el lliure albir de l’home, que té el propi destí en les seves mans. Quan hom pensa en això li causa terror i penso que l’única garantia en aquest camp és un veritable esperit religiós... De genolls entre les cendres del desert atòmic, vam resar perquè Urakami sigui l’última víctima d’una bomba. Sona la campana... Oh!, MARIA concebuda sense pecat, pregueu per nosaltres que ens encomanem a Vos”.

Març de 1951. La salut del metge és alarmant, però això no altera gens el seu acostumat bon humor. És a l’abril quan escriu el seu últim llibre i, només acabar-lo, sofreix una hemorràgia cerebral. El porten a l’hospital, i allí perd la consciència. Al tornar en si, diu en veu alta: “JESÚS, JOSEP, MARIA”, i després, més feblement: “A les vostres mans encomano la meva ànima”. Commoguda, la infermera passa el crucifix de la família a Makoto, el seu fill, perquè el doni al pare. Aquest el pren i amb veu sorprenentment forta, diu: “Reseu, per favor, reseu...”, i tot seguit arriba el fi... encara que, en realitat, tot comença en Déu, i Nagai torna a trobar-se “al costat de Midori, com ho havia desitjat sis anys abans. És l’1 de maig, primer dia del mes de MARIA.

Durant les exèquies en la catedral de Urakami, l’alcalde de Nagasaki amb to solemne llegeix 300 missatges de condol, començant pel del primer ministre. Al final de la cerimònia, la multitud es dirigeix al cementiri, a un quilòmetre i mig en direcció al sud; quan l’encapçalament de la processó arriba al cementiri, la major part de la gent es troba encara a la catedral. Takashi Nagai és enterrat junt a les restes calcinades de Midori. A la tomba de Midori ell havia fet posar aquest epitafi: *Heus aquí l’esclava del Senyor; faci’s en mi segons la teva paraula (Lc 1, 38); i per la seva pròpia: Som servents inútils; hem fet el que ens calia fer (Lc 17, 10).* La seva influència s’estén gràcies als llibres que ell va escriure (a partir de 1948, tothom els llegia al Japó). Aquests escrits contribueixen molt a l’educació social dels seus conciutadans i a la evangelització del seu país.